

Rapport Nr. 0068

Nota

Proefsleuvenonderzoek

Dessel Lukasstraat 2A
Verslag van Resultaten

Titel

Nota Dessel Lukasstraat 2A: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053

Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2018-0199

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2019A152

Plaats en datum

Beerse, 24 januari 2019

© J. Verrijckt bvba. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

Inhoud

1	Inleiding.....	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Onderzoeksopdracht	3
1.2	Aanleiding	3
1.3	Archeologische voorkennis en resultaten bureauonderzoek en landschappelijke boringen	4
2	Proefsleuvenonderzoek.....	5
2.1	Administratieve gegevens.....	5
2.2	Werkwijze en strategie.....	5
2.2.1	Algemene bepalingen.....	5
2.2.2	Specifieke methodologie	5
2.2.3	Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie	7
2.3	Assessmentrapport.....	10
2.3.1	Landschap en bodemopbouw	10
2.3.2	Sporen en structuren	15
2.3.3	Vondsten en stalen.....	21
2.4	Besluit.....	22
2.4.1	Datering en interpretatie.....	22
2.4.2	Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek	22
2.4.3	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	22
2.4.4	Beantwoording onderzoeksvragen	22
2.4.5	Samenvatting	23
3	Lijst met figuren	24
4	Plannenlijst	25
5	Bibliografie	27
6	Bijlagen.....	28

1 Inleiding

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2018-0199
Projectcode Onroerend Erfgoed		2019A152
locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Dessel
	Straat	Lukasstraat 2A
Kadastrale gegevens	Gemeente	Dessel
	Afdeling	1
	Secie	E
	Percelen	897P
Coördinaten	Noordoost	X: 202216.16716263 Y: 214230.532716263
	Noordwest	X: 202167.275761246 Y: 214233.978806228
	Zuidoost	X: 202204.321228374 Y: 214124.134688581
	Zuidwest	X: 202158.660536332 Y: 214127.365397924
Oppervlakte plangebied		5071 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

Figuur 2: Plangebied op kadastrakaart (GRB)²

¹ AGIV 2018a
² AGIV 2018d

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota VERHOEVEN, M. 2017: *Archeologienota Dessel Lukasstraat 24*, Weert. met ID 5601 en projectcode 2017J29. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de bouw van een nieuw zorgcentrum aan de Lukasstraat te Dessel. Dit vooronderzoek met ingreep in de bodem maakt onderdeel uit van het archeologisch vooronderzoek in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Bij de opmaak van de archeologienota werd een bureauonderzoek en landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Hierbij werd een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Op basis van de resultaten van deze verwachting en de geplande bodemingrepen werd een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek opgelegd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of er eventuele archeologische waarden aanwezig zijn, wat hun aard, omvang en verspreiding is. Er wordt gekeken of deze archeologische waarden verstoord worden én dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermt of onderzocht dienen te worden, of wordt het plangebied vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de nota is goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

Op basis van het bureauonderzoek werden enkele onderzoeksvragen geformuleerd die minimaal beantwoord moeten worden:

- *Zijn er archeologische sporen en vondsten aanwezig?*
- *Wat is hun gaafheid, hoe diep zijn ze bewaard?*
- *Uit welke periode dateren ze en hoe valt dit te rijmen met de archeologische kennis over het gebied?*
- *Welke zones zijn archeologisch waardevol en dienen te worden onderworpen aan een archeologische opgraving?*

1.2 Aanleiding

Het archeologische vooronderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw met 22 serviceflats.

Er wordt een gebouw met een totale oppervlakte van 2086 m² gebouwd. Deze bebouwing bestaat uit woningen, gemeenschappelijke ruimtes en gangen en een verbinding naar het reeds bestaande gebouw ten zuiden van de geplande bebouwing. Onder nagenoeg het gehele gebouw komt een ondergrondse parking met een maximale ingravingsdiepte van 4,30 m beneden het maaiveld. Het volledige gebouw is gefundeerd op een funderingsplaat. De diepte van de fundering ligt tussen de ca. 2,45 en 4,30 m. Ten noordoosten van het gebouw komen vijf regenwaterputten en een infiltratieput

van 2,6 m diep. Ten westen van het gebouw komen twee septische putten van 2,55 m diep. Deze putten worden aangesloten op de riolering langs de Lukasstraat.

1.3 Archeologische voorkennis en resultaten bureauonderzoek en landschappelijke boringen³

Op basis van het bureauonderzoek kan men vaststellen dat het projectgebied vanaf de 18de eeuw onbebouwd was en als landbouwgrond in gebruik was. In de 20ste eeuw was het plangebied bebouwd. De meest recente gebouwen zijn reeds afgebroken. Het plangebied bevindt zich ca. 125 m van het voormalige dal van de Kolken Nete (nu de Netestraat). Hierdoor is er een hoge verwachting voor kampementen van jager-verzamelaars. Er is eveneens een hoge verwachting op archeologische sites van landbouwgemeenschappen.

Uit het landschappelijke booronderzoek is gebleken dat de bodem in het plangebied bestaat uit matig fijn zwak lemig zand. Vrijwel overal bestaat de bovengrond uit een recent opgebracht pakket. De dikte van dit pakket varieert van 50 cm in het uiterste zuiden van het plangebied. In het zuiden van het plangebied rust het opgebracht pakket op de restanten van het oorspronkelijke plaggendek. Onder het plaggendek bevindt zich de bruingele tot witgrijze C-horizont.

³ Verhoeven M. 2017.

2 Proefsleuvenonderzoek

2.1 Administratieve gegevens

2.2 Werkwijze en strategie

2.2.1 Algemene bepalingen

Een proefsleuvenonderzoek is bij uitstek de methode om archeologische sporensites te onderzoeken. Hierbij worden transecten doorheen het landschap aangelegd tot op het eerste relevante archeologische niveau.

De algemene bepalingen van een proefsleuvenonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk, zijn hier van toepassing.⁴

2.2.2 Specifieke methodologie

In het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota VERHOEVEN, M. 2017: *Archeologienota Dessel Lukasstraat 2A*, Weert. met ID 5601 en projectcode 2017J29. is volgende methodologie opgenomen:

De proefsleuven worden gegraven en geregistreerd volgens de Code van Goede praktijk (versie 2.0) hoofdstuk 8.6 (proefsleuven en proefputten). Specifiek geldt verder het volgende:

- De proefsleuven zijn binnen het grotere plangebied gesitueerd in de zone waar het fase B gebouw gepland is, dat wil zeggen het gebied waar de bodem zal worden verstoord. Dit gebied heeft een oppervlakte van ca. 5071 m².
- Er wordt uitgegaan van 12 sleuven van 2 x 25 m. De sleuven zijn regelmatig verdeeld in 4 rijen, met ca. 15 m tussen de sleuven in een rij. Op deze manier wordt in totaal 600 m² onderzocht. Om te komen tot de wettelijke verplichte 12.5% dekking wordt geadviseerd om nog ca. 33 m² extra aan te leggen in de vorm van kleine uitbreidingen.
- Op basis van lokale omstandigheden mogen sleuven enigszins verschuiven, maar niet te veel (niet meer dan 5 m).
- Er dient te worden gewerkt met een graafmachine met een gladde bak van 2 m breed, en een machinist met ervaring met archeologische opgravingen. In principe wordt er één vlak direct onder het plaggendeek aangelegd (sporenniveau), maar vanaf de top van het plaggendeek wordt er langzaam en laaggewijs verdiept (vanwege vondsten in het dek).
- Indien nodig, worden er meerdere vlakken aangelegd. In tenminste twee sleuven worden kijkgaten aangelegd tot in de C-horizont.
- Bij eenvoudige profielen volstaan 1 m brede kolomopnames om de 10 m, maar in geval van complexe stratigrafie dient het hele traject hiervan te worden gedocumenteerd.
- Na het veldwerk worden de sleuven dichtgestort, met de bouwvoor weer bovenaan.

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016

Figuur 3: Plangebied op GRB-kaart met weergave van de geplande proefsleuven⁵

⁵ AGIV 2018, Verhoeven 2017.

2.2.3 Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie

Tijdens de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek werd afgeweken van het voorgestelde sleuvenplan. Nagenoeg alle sleuven werden anders georiënteerd, verschoven of ingekort. Enkele sleuven konden niet worden aangelegd.

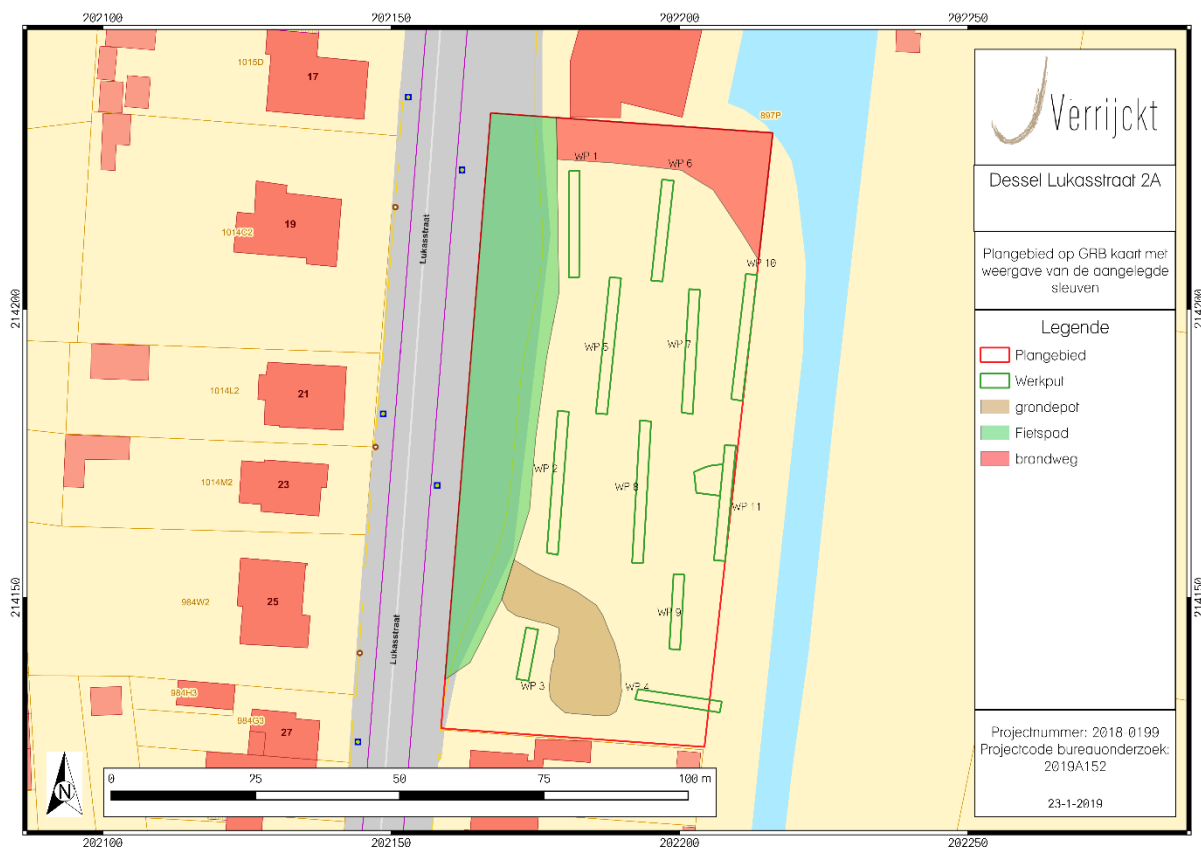
De westelijke kant van het plangebied omvatte een breed fietspad met berm aangeplant met bomen. De oppervlakte van deze zone is ca. 1120 m². Op dit fietspad waren twee proefsleuven voorzien. Aangezien het fietspad toebehoort aan de gemeente en niet behoort tot de geplande ontwikkeling, werden de proefsleuven ter hoogte van dit fietspad niet aangelegd. De noordelijke zone van het plangebied, langsheen het bestaande gebouw, omvatte een branddoorgang met bluswaterleiding. Deze zone is ca. 365 m² groot. Op deze locatie werden de sleuven dusdanig ingekort, dat de branddoorgang ten allen tijde bereikbaar bleef en de bluswaterleiding gevrijwaard bleef van graafwerkzaamheden. In de zuidwestelijke hoek van het plangebied was een gronddepot aanwezig. Deze grond zou pas afgevoerd worden tezamen met de af te voeren grond van de nieuwe ontwikkeling. Het gronddepot beslaat een oppervlakte van 285 m². Op deze locatie kon één sleuf niet worden aangelegd, enkele andere sleuven werden ingekort.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat 1770 m² van het plangebied niet toegankelijk was voor verder onderzoek. In totaal kon er 3301 m² onderzocht worden. Verspreid over het plangebied werden 11 proefsleuven en 1 kijkvenster aangelegd. De proefsleuven hebben een oppervlakte van 405 m², het kijkvenster heeft een oppervlakte van 22 m². In totaal werd er 427 m² onderzocht. Dit komt respectievelijk overeen met 8,4 % van de totale oppervlakte van het plangebied. Wanneer echter de ontoegankelijke zones in mindering worden gebracht, is er 12,9% van de totale toegankelijke oppervlakte onderzocht.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 15 januari 2019, onder leiding van erkend archeoloog Jeroen Verrijckt en archeologe Jasmien Van Bavel. De sleuven werden aangelegd door middel van een kraan van 21 ton, op rupsbanden met een gladde kraanbak van 2m breed. De teelaarde werd laagsgewijs verdiept tot op het eerste archeologische niveau. Bij het verdiepen van de teelaarde werd elke laag afgespeurd op eventuele vondsten⁶. De sleuven en aangetroffen sporen werden gedocumenteerd door middel van overzichtsfoto's. Verspreid over het terrein werden enkele profielputten aangelegd, teneinde een goed beeld te verkrijgen van de aanwezige bodemopbouw. Deze profielen werden gefotografeerd en ingetekend.

Alle aangelegde sleuven, aangetroffen sporen, profielen en hoogtes werden ingemeten door middel van een GPS. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van een GIS omgeving werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

⁶ De teelaarde en het aangelegde vlak, zowel bij de aanleg van het vlak als de storthopen, werd zowel visueel gescand als afgezocht met een metaaldetector van het type Fisher Goldbug Pro Dp.

Figuur 4: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met weergave van de uitgevoerde proefsleuven⁷

⁷ AGIV 2018

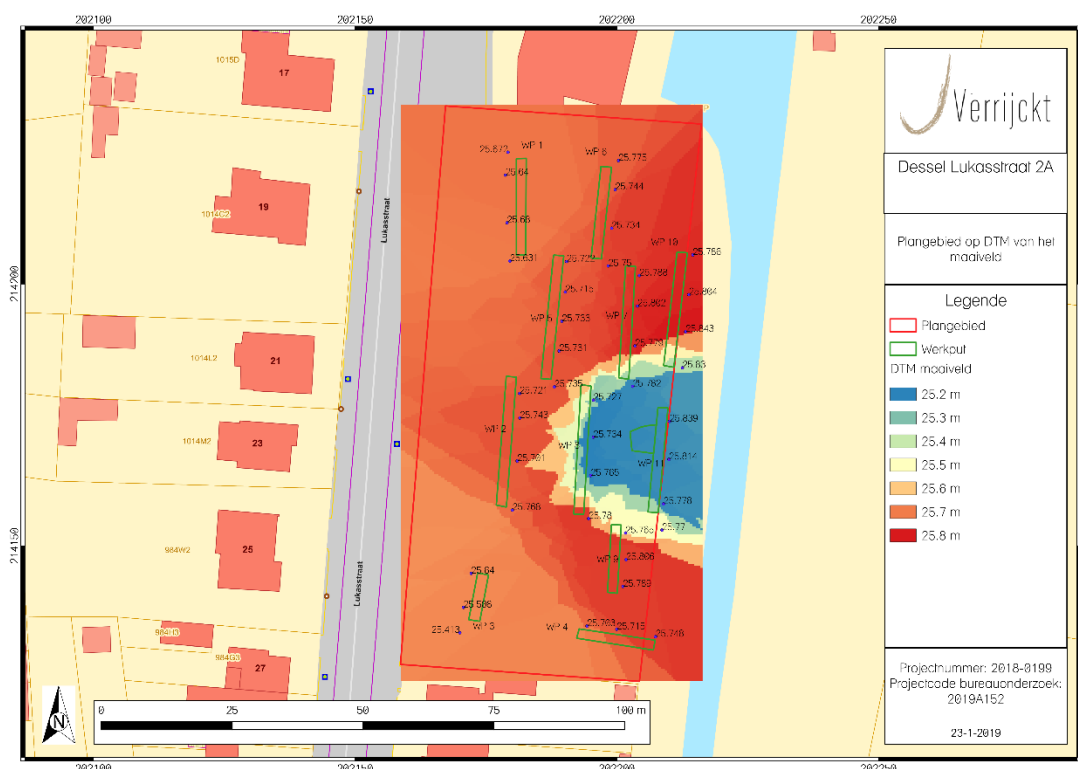

Figuur 5: Zicht op het plangebied, voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek (© J. Verrijckt Bvba)

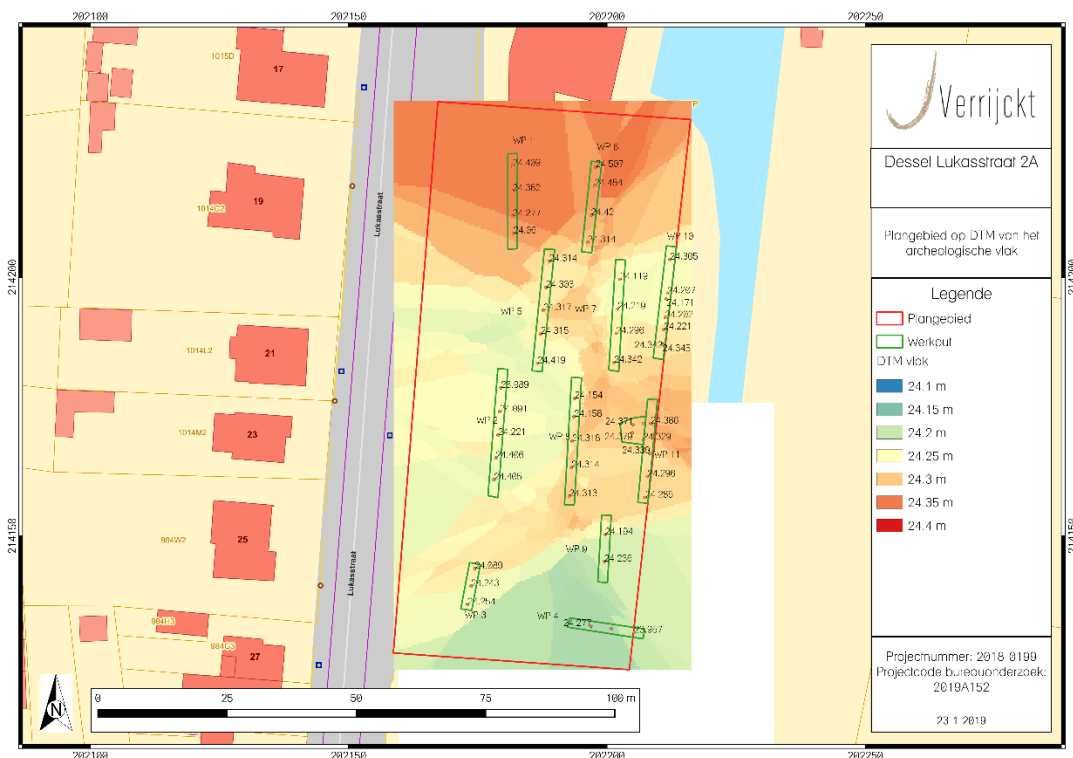
2.3 Assessmentrapport

2.3.1 Landschap en bodemopbouw

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de flank van een hoger gelegen rug richting een lager gelegen beekvallei. Ten noorden van het plangebied is een lager gelegen beekvallei van de Voorste Neet aanwezig. Opvallend is, dat het plangebied hoger gelegen is dan de directe omgeving. Mogelijk is dit door ophogingen die in het verleden zijn uitgevoerd. Het plangebied zelf is gelegen op een hoogte van ca. 25 m + TAW. Hierbij is de noordelijke, westelijke en zuidelijke zone beduidend hoger gelegen dan de centraal-oostelijke zone. Wanneer de hoogtes van het archeologische vlak bekeken worden, is een ander beeld zichtbaar. Hierbij is de centraal oostelijke zone en noordelijke zone beduidend hoger gelegen dan de westelijke en noordelijke zone. De zuidelijke en oostelijke zone zijn te situeren op een hoogte van +- 24,35 m + TAW terwijl de westelijke en noordelijke zone op een hoogte van ca. 24,2 m + TAW gelegen is.

Figuur 6: Plangebied op digitale terreinmodel van het maaiveld met weergave van de aangelegde werkputten

Figuur 7: Plangebied op het digitale terreinmodel van het archeologische vlak met weergave van de vlakhoogtes⁸

Figuur 8: Plangebied op orthofoto met weergave van de profielen

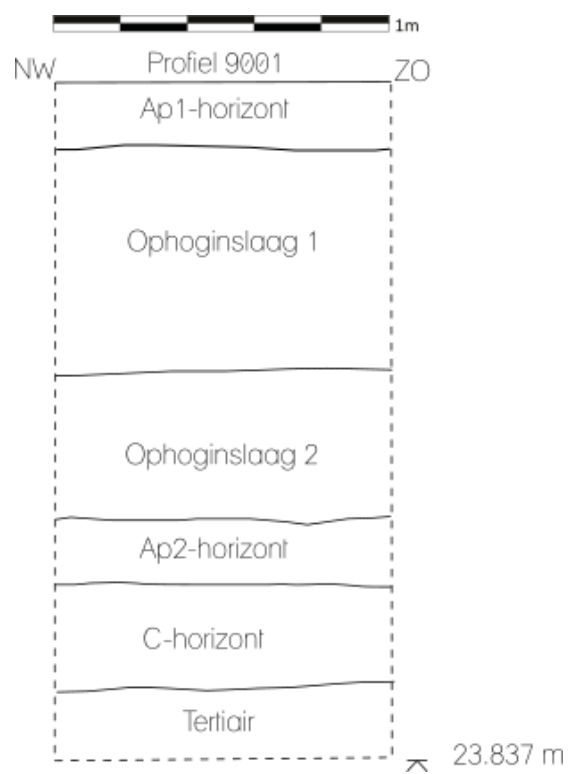
⁸ AGIV 2018
⁹ AGIV 2018d

Verspreid over het terrein werden vier profielputten aangelegd. Bij deze profielputten konden twee verschillende bodems onderscheiden worden.

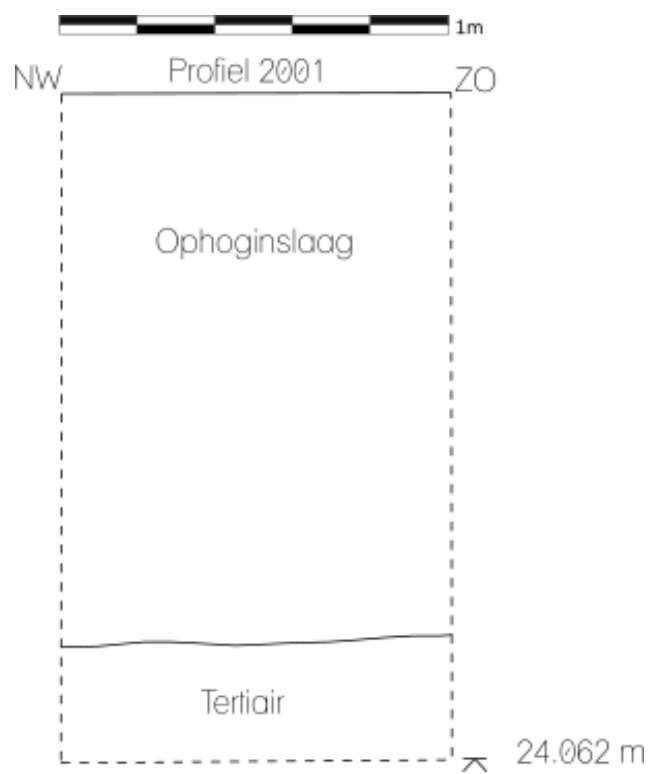
Het eerste bodemtype bevindt zich voornamelijk aan de randen van het plangebied. Dit bodemtype werd waargenomen aan de noordelijke en oostelijke rand. Profiel 9001 omvat bovenaan een ca. 20 cm dikke, donkerbruine bouwvoor (Ap1-horizont). Onder deze bouwvoor zijn twee ophogingslagen aanwezig. De eerste ophogingslaag is ca. 70 cm dik en kenmerkt zich door een donker bruine kleur met baksteen en kiezels. Ophogingslaag 2 is ca. 45 cm dik en heeft eveneens een donker bruine kleur. De tweede ophogingslaag bevat veel meer baksteenfragmenten en kiezels dan de eerste ophogingslaag. Hieronder is een ca. 20 cm, donker bruine, homogene dikke Ap-2 horizont aanwezig. Mogelijk is dit de originele bouwvoor of een restant van de plaggenbodem. Onder deze Ap2-horizont is een ca. 30 cm dikke, gele C-horizont aanwezig. Deze C-horizont rust op wit-groenig tertiair zand.

Het tweede bodemtype is terug te vinden in profiel 2001. In dit bodemtype werd slechts één profiel aangelegd. Op verscheidene locaties was de bodem dusdanig instabiel dat het niet meer veilig was om de sleuven te betreden of profielen te plaatsen. Profiel 2001 vertoond bovenaan een ca. 140 cm dikke, bruin grijze ophogingslaag. In deze ophogingslaag zijn veel baksteenfragmenten en kiezels aanwezig. Deze ophogingslaag rust op wit-groenig tertiair zand.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de bodem aan de randen van het plangebied nog intact bewaard is onder de ophogingslagen. De centrale zone is verstoord tot in het tertiaire zand. Wanneer het DTM van het archeologische vlak bekeken wordt, blijkt duidelijk dat het archeologische vlak in deze zone lager ligt. Mogelijk is deze verstoring ontstaan bij de constructie of afbraak van de voormalige gebouwen. Eén van de buurtbewoners melde eveneens dat het terrein reeds gesaneerd is.

Figuur 9: Profiel 9001 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 10: Profiel 2001 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)

2.3.2 Sporen en structuren

Verspreid over het terrein zijn zes spoornummers uitgedeeld aan drie verschillende sporen. Alle aangetroffen sporen zijn greppels of grachten.

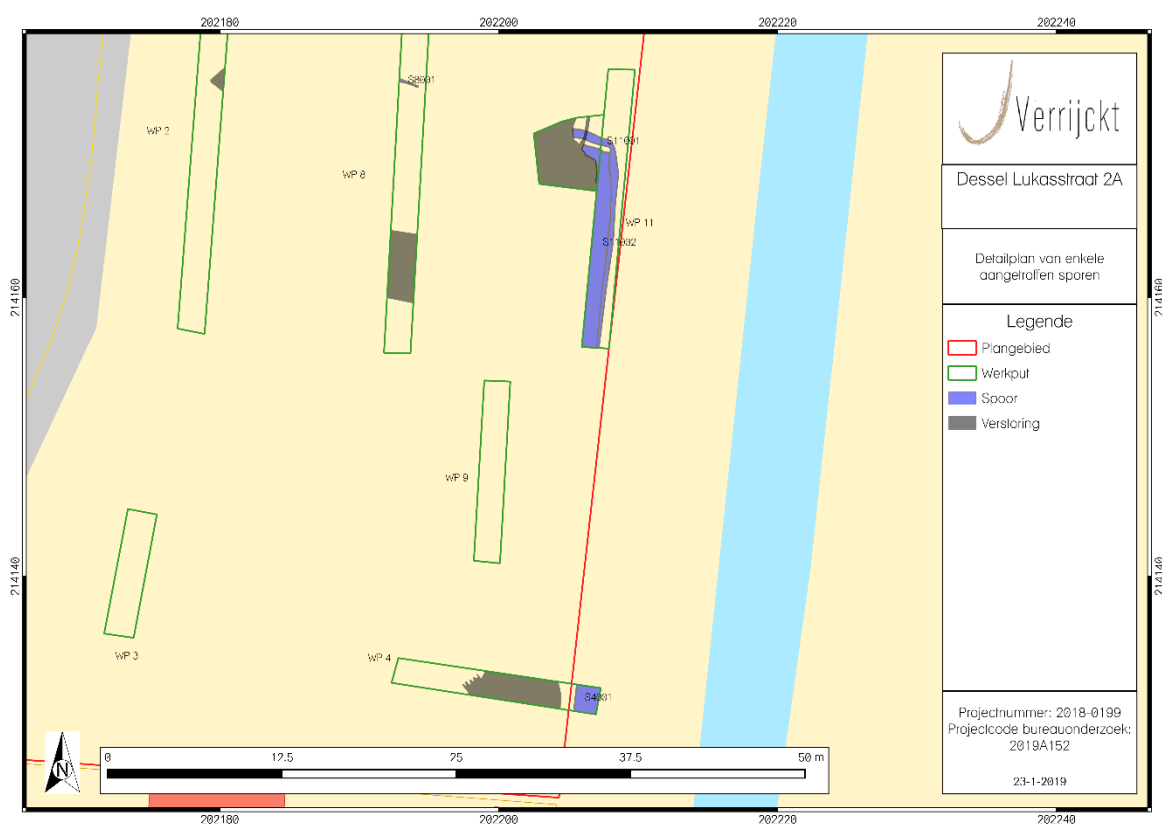
S1001 is aangetroffen in de noordelijke zone van werkput 1. Het betreft een 2,1 m brede, donker bruine tot zwarte greppel. De greppel was vrij humeus. De greppel kon niet gecoupeerd worden doordat hij kort na het vrij leggen reeds onder water stond. Op basis van de humeuze vulling is de greppel vermoedelijk in de post-middeleeuwse periode te dateren. Deze gracht werd eveneens aangetroffen in WP 10 (S10001).

S4001, S8001, S11001 en S11002 behoren tot een zelfde greppelcomplex bestaande uit twee parallel lopende en deels over elkaar lopende greppels. In werkput 4 (S4001) werd slechts één greppel aangetroffen. Mogelijk ligt de tweede greppel net buiten de proefsleuf. S4001 heeft een grijsbruine kleur. Er werd één laatmiddeleeuwse, grijze randscherf aangetroffen. Ter hoogte van werkput 11 werden twee parallel lopende greppels aangetroffen. Deze liggen in het verlengde van S4001. De greppels kennen een noord-zuid oriëntatie. S11001 is de oudste greppel en wordt oversneden door S11002. Beide greppels kenmerken zich door een grijsbruine kleur, hierbij is S11002 iets lichter van kleur. Aan het einde van de werkput buigen beide greppels af. Hierdoor werd beslist op een volgsleuf aan te leggen. Beide greppels komen op deze locatie los van elkaar waardoor er duidelijk sprake is van twee aparte greppels. De volgsleuf werd al snel gestaakt doordat de greppels onderbroken werden door een grote, recente verstoring. In het kijkvenster werden beide greppels over hun volledige breedte aangetroffen. Beide greppels werden gecoupeerd. S11001 is ca. 30 cm breed en tot een diepte van ca. 14 cm beneden het maaiveld bewaard. In coupe vertoonde het spoor een komvormig profiel. S11002 is ca. 64 cm breed en tot ca. 22 cm beneden het archeologische vlak bewaard. Deze greppel vertoonde eveneens een komvormig profiel in coupe. Eén van deze beide greppels werd eveneens aangetroffen in werkput 7. Op deze locatie werd een greppel aangetroffen met een breedte van 34 cm en een grijsbruine kleur. In coupe vertoonde de greppel een komvormig profiel. De greppel was tot een diepte van ca. 30 cm beneden het archeologische vlak bewaard. Het is onduidelijk met welke greppel (S11001 of S11002) deze greppel overeenkomt.

Verspreid over het plangebied werden in zeven werkputten verscheidene grootschalige verstoringen aangetroffen. Tevens waren de werkputten 2, 5, 8, 7 en 9 nagenoeg tot in het tertiaire zand afgegraven. De verstoringen kenmerkten zich door een sterk gevlekte vulling met puin en kiezel inmenging. In werkput 4 was duidelijk de afdruk van een getande graafbak zichtbaar. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de verstoringen redelijk recent zijn. Mogelijk zijn deze verstoringen terug te brengen tot de afbraak van de voormalige gebouwen. Eén van de buurtbewoners melde echter ook dat de terreinen gesaneerd zijn. Doordat de terreinen diepgaand verstoord en nadien opgehoogd zijn, waren op verscheidene locaties instabiele grondlagen aanwezig. Dit resulteerde in sleuven die al snel na het aanleggen instorten en hierdoor niet veilig te betreden waren. Door de aanwezige verstoringen zullen eventuele archeologische waarden, indien deze aanwezig zijn geweest, in deze zones volledig verstoord zijn.

Figuur 11: Plangebied op orthofoto met weergave van de aangetroffen sporen

Figuur 12: Plangebied op GRB-kaart met weergave van de aangetroffen sporen in het noorden van het plangebied

Figuur 13: S1001 in het archeologische vlak (© J. Verrijckt Bvba)

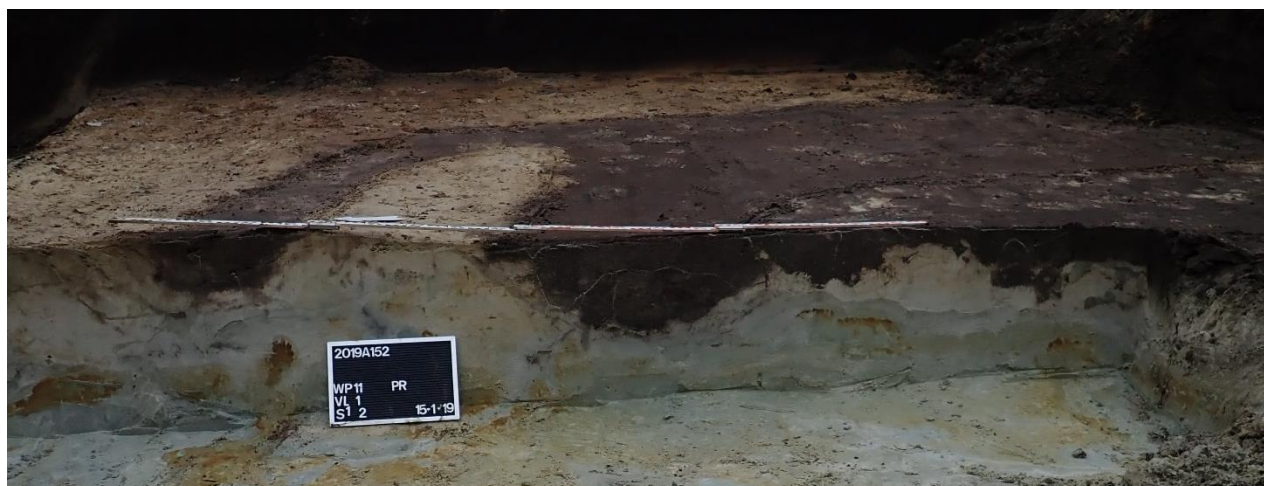
Figuur 14: S1001 enkele ogenblikken na het vrijleggen (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 15: S11001 en S11002 in het vlak (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 16: S11001 en S11002 in het kijkvenster (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 17: S11001 en S11002 in coupe (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 18: Zicht op een verstoring in WP 4 (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 19: Zicht op een verstoring in WP 1 (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 20: Ingestorte werkput enkele ogenblikken na het aanleggen (© J. Verrijckt Bvba)

2.3.3 Vondsten en stalen

Er werd bij de aanleg van de vlakken één vondst aangetroffen in S 4001. Deze vondst betreft een randfragment van een open pot of kom in wiel gedraaid aardewerk. Het betreft een scherp grijs aardewerk dat te dateren in de laatmiddeleeuwse periode.

Er werden geen sporen aangetroffen waarbij vullingen aanwezig waren die relevant zijn voor staalname. Natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie zijn hierdoor niet nodig.

Figuur 21: Laatmiddeleeuwse scherf aangetroffen in S4001 (© J. Verrijckt Bvba)

2.4 Besluit

2.4.1 Datering en interpretatie

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn zes spoornummers uitgedeeld aan drie verschillende antropogene sporen. Alle sporen zijn als greppel of gracht te interpreteren. Twee van de aangetroffen greppels zijn vermoedelijk in de laatmiddeleeuwse periode te dateren. In één van deze greppels werd namelijk een laatmiddeleeuwse scherf uit grijs aardewerk teruggevonden. Op basis van hun aard en omvang kunnen deze vermoedelijk geïnterpreteerd worden als erfafbakening. Eén greppel wordt op basis van de zeer humeuze vulling in de post middeleeuwse periode gedateerd. Deze gracht is vermoedelijk te interpreteren als afwateringsgracht/beek of als afbakeninggreppel.

2.4.2 Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek

Op basis van het bureauonderzoek en landschappelijke booronderzoek werd er een archeologische verwachting op sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen toegeschreven aan het plangebied. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er enkele sporen aangetroffen die wijzen op archeologische sites. Deze sporen houden verband met de afbakening van een erf. Mogelijk zijn er in de centrale en noordelijke zone van het plangebied nog sporen aanwezig geweest, gelegen binnen dit omgreppelde erf, maar zijn deze niet meer bewaard door de vele diepgaande verstoringen. Hierdoor is er geen sprake van een goed bewaarde archeologische site. Mogelijk zijn archeologische sites uit de steentijd, dicht bij de beekvallei terug te vinden. Archeologische sporensites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen zijn vermoedelijk op de iets hoger gelegen zones ten zuiden van het plangebied terug te vinden.

2.4.3 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Dessel Lukasstraat 2A leverde enkele archeologische relevante vondsten of sporen uit de laatmiddeleeuwse en post middeleeuwse periode op. Deze sporen hebben echter enkel betrekking tot een erfafbakening, er werden geen andere archeologische sporen aangetroffen. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

2.4.4 Beantwoording onderzoeksvragen

- *Zijn er archeologische sporen en vondsten aanwezig?*

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn zes spoornummers uitgedeeld aan drie verschillende antropogene sporen. Alle sporen zijn als greppel of gracht te interpreteren. Twee van de aangetroffen greppels zijn vermoedelijk in de laatmiddeleeuwse periode te dateren. In één van deze greppels werd namelijk een laatmiddeleeuwse scherf uit grijs aardewerk teruggevonden. Op basis van hun aard en omvang kunnen deze vermoedelijk geïnterpreteerd worden als erfafbakening. Eén greppel wordt op basis van de zeer humeuze vulling in de post middeleeuwse periode gedateerd. Deze gracht is vermoedelijk te interpreteren als afwateringsgracht/beek of als afbakeninggreppel.

- *Wat is hun gaafheid, hoe diep zijn ze bewaard?*

De aangetroffen archeologische sporen kennen een matige gaafheid. De gecoupeerde sporen zijn tussen 14 en 30 cm beneden het archeologische vlak bewaard.

- *Uit welke periode dateren ze en hoe valt dit te rijmen met de archeologische kennis over het gebied?*

Eén spoor is op basis van de sterke humeuze vulling te dateren in de post middeleeuwse periode. De andere sporen zijn op basis van hun vulling en één vondst in de laatmiddeleeuwse periode te dateren. Er zijn geen archeologische vindplaatsen in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Er is hierdoor geen samenhang tussen de aangetroffen sporen en andere vindplaatsen mogelijk.

- *Welke zones zijn archeologisch waardevol en dienen te worden onderworpen aan een archeologische opgraving?*

Het proefsleuvenonderzoek te Dessel Lukasstraat 2A leverde enkele archeologische relevante vondsten of sporen uit de laatmiddeleeuwse en post middeleeuwse periode op. Deze sporen hebben echter enkel betrekking tot een erfafbakening, er werden geen andere archeologische sporen aangetroffen. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

2.4.5 Samenvatting

Binnen de contouren werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn vijf spoornummers uitgedeeld aan drie verschillende antropogene sporen. Alle sporen zijn als greppel of gracht te interpreteren. Twee van de aangetroffen greppels zijn vermoedelijk in de laatmiddeleeuwse periode te dateren. In één van deze greppels werd namelijk een laatmiddeleeuwse scherf uit grijs aardewerk teruggevonden. Op basis van hun aard en omvang kunnen deze vermoedelijk geïnterpreteerd worden als erfafbakening. Eén greppel wordt op basis van de zeer humeuze vulling in de post middeleeuwse periode gedateerd. Deze gracht is vermoedelijk te interpreteren als afwateringsgracht/beek of als afbakeningsgreppel.

3 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).....	2
Figuur 3: Plangebied op GRB-kaart met weergave van de geplande proefsleuven.....	6
Figuur 4: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met weergave van de uitgevoerde proefsleuven	8
Figuur 5: Zicht op het plangebied, voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek (© J. Verrijckt Bvba)	9
Figuur 6: Plangebied op digitale terreinmodel van het maaiveld met weergave van de aangelegde werkputten	10
Figuur 7: Plangebied op het digitale terreinmodel van het archeologische vlak met weergave van de vlakhoogtes.....	11
Figuur 8: Plangebied op orthofoto met weergave van de profielen	11
Figuur 9: Profiel 9001 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)	13
Figuur 10: Profiel 2001 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)	14
Figuur 11: Plangebied op orthofoto met weergave van de aangetroffen sporen	16
Figuur 12: Plangebied op GRB-kaart met weergave van de aangetroffen sporen in het noorden van het plangebied.....	16
Figuur 13: S1001 in het archeologische vlak (© J. Verrijckt Bvba).....	17
Figuur 14: S1001 enkele ogenblikken na het vrijleggen (© J. Verrijckt Bvba).....	17
Figuur 15: S11001 en S11002 in het vlak (© J. Verrijckt Bvba)	18
Figuur 16: S11001 en S11002 in het kijkvenster (© J. Verrijckt Bvba).....	18
Figuur 17: S11001 en S11002 in coupe (© J. Verrijckt Bvba)	19
Figuur 18: Zicht op een verstoring in WP 4 (© J. Verrijckt Bvba)	19
Figuur 19: Zicht op een verstoring in WP 1(© J. Verrijckt Bvba)	20
Figuur 20: Ingestorte werkput enkele ogenblikken na het aanleggen (© J. Verrijckt Bvba)	21
Figuur 21: Laatmiddeleeuwse scherf aangetroffen in S4001 (© J. Verrijckt Bvba)	21

4 Plannenlijst

Plannenlijst Dessel Lukasstraat 2A	Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2019A152
Plannummer	Figuur 1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart.
Aanmaakschaal	1:1.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019
Plannummer	Figuur 2
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019
Plannummer	Figuur 3
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied en geplande proefsleuven
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019
Plannummer	Figuur 4
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied en uitgevoerde proefsleuven
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019
Plannummer	Figuur 6
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Plangebied en werkputten op DTM van het maaveld
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019
Plannummer	Figuur 7
Type plan	Digitaal terreinmodel
Onderwerp plan	Plangebied en vlakhoogtes op het DTM
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019
Plannummer	Figuur 8
Type plan	GRB-kaart
Onderwerp plan	Plangebied en profielen op orthofoto
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019

Plannummer	Figuur 11
Type plan	GRB-kaart
Onderwerp plan	Plangebied en sporen op GRB-kaart
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	24/01/2019
Plannummer	Figuur 12
Type plan	GRB-kaart
Onderwerp plan	Plangebied en sporen op GRB-kaart
Aanmaakschaal	1:200
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	23/01/2019

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. Geoportaal. Available at:
<https://geo.onroerenderfgoed.be>.

AGIV, 2018a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2018b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2018d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootschalig Referentiebestand (GRB).

DOV VLAANDEREN, 2018a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEPUNT, 2018a. GEOPUNT VLAANDEREN.

GEPUNT, 2018b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEPUNT, 2018c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at:
<http://www.geopunt.be>.

GEPUNT, 2018f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at:
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

VERHOEVEN, M. 2017: Archeologienota Dessel, Lukasstraat 2 A, Weert.

6 Bijlagen